

LIVESEED STIMULEERT PRODUCTIE EN GEBRUIK VAN BIOLOGISCH ZAAD EN PLANTENGOED

EERSTE STAPPEN GEZET

Voor het project LIVESEED bezocht Bionext samen met IFOAM-EU en FIBL de afgelopen jaren tien Europese landen. Dit om erachter te komen waar de knelpunten en kansen liggen om de productie en het gebruik van biologisch uitgangsmateriaal te stimuleren. In 2019 is in de meeste van deze landen een workshop georganiseerd. Dit leidt tot concrete resultaten. TEKST & FOTO'S | MAAIKE RAAIJMAKERS

Hoewel alle EU landen aan dezelfde regels voor het gebruik van biologisch uitgangsmateriaal moeten voldoen, zijn er in de praktijk grote verschillen. Zo zijn er EU-landen die werken met een Nationale Annex, terwijl in andere EU-landen nog weinig biologisch uitgangsmateriaal voorhanden is. In de eerder bezochte EU-landen worden nu workshops georganiseerd met als belangrijkste doel de stakeholders uit de biologische sector aan te moedigen om zelf stappen te zetten die leiden tot meer biologisch zaad en meer biologische rassen in hun land. Om de betrokkenheid van de deelnemers te vergroten wordt elke workshop afgesloten met het ondertekenen van een 'verklaring van biologisch zaad' waar concrete actiepunten instaan.

De eerste workshop, voor de drie Baltische staten, vond eind januari in Riga plaats. De resultaten zijn veelbelovend. Zo heeft de vertegenwoordiger van het ministerie in Estland toegezegd om een expertgroep voor biologisch zaad op te zetten en het Estonian Crop Research

Institute gaat biologische rassenproeven organiseren. De Letse overheid zei onder andere toe om de database voor biologisch uitgangsmateriaal (de Letse variant van onze biodatabase) te verbeteren en gebruikersvriendelijker te maken voor de boeren. Drie maanden na de workshop zijn deze verbeteringen al in de praktijk gebracht. De stakeholders uit Litouwen hebben afgesproken om in de omschakelcursus voor biologische boeren een module op te nemen over biologische zaadteelt. Ook gaan ze toetsingscriteria opstellen voor rassen die geschikt zijn voor de biologische landbouw. De aanwezigen hebben dus steeds gezamenlijk verantwoordelijkheid genomen voor het verhogen van het aandeel biologisch uitgangsmateriaal in hun land.

In Spanje blijkt de praktijk weerbarstiger. Dit heeft mede te maken met het feit dat Spanje verdeeld is in zeventien autonome regio's. Allemaal met hun eigen beleid voor biologische landbouw en zelfstandige verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen aan boeren die

gangbaar zaad willen gebruiken. Dit leidt niet alleen tot grote verschillen tussen de regio's maar ook tot veel bureaucratie. De deelnemers die na aarzeling bij de workshop in Madrid aanwezig waren, kwamen tot de conclusie dat meer nationale samenwerking nodig is om het gebruik van biologisch zaad in Spanje te bevorderen. Ze hebben de centrale overheid in Madrid daarom opgeroepen om een nationale expertgroep voor biologisch zaad op te zetten waarin de verschillende regio's en alle belangrijke stakeholders vertegenwoordigd zijn. Eén van de aanwezige certificeerders, Spanje heeft er maar liefst vijftig, gaat zich inzetten voor uniforme regels voor het verlenen van ontheffingen.

Belangrijk is dat alle landen afspraken maken voor samenwerking op de langere termijn. Het opzetten van een expertgroep voor biologisch zaad is daarvan een goed voorbeeld. Dit kan voorkomen dat alles weer stil komt te liggen zodra het LIVESEED project is afgelopen. Na vijf workshops, met nog drie te gaan, kunnen we nu al concluderen dat de gekozen opzet goed werkt. De deelnemers voelen zich betrokken bij het resultaat en zijn enthousiast over het feit dat ze zelf, met kleine en concrete stappen, vooruitgang kunnen boeken. ■

Maaïke Raaijmakers is projectleider van het team Kennis en Innovatie bij Bionext

Het Europese onderzoeksproject LIVESEED is in 2017 gestart en loopt tot 2021. Het wordt gefinancierd door de Europese Commissie vanuit het Horizon 2020 programma. Bionext is een van de 49 partners en heeft als taak om te onderzoeken hoe de regels rondom het gebruik van biologisch zaad in de EU geïmplementeerd zijn én hoe dit verbeterd kan worden.

Biologische zaadteelt in Spanje

Tijdens de workshop in Riga